

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 26.8.2005
KOM(2005) 393 endelig

2005/0161 (CNS)

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om undertegnelse og foreløbig anvendelse af aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Kongeriget Marokko om visse aspekter af lufttrafik

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om indgåelse af aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Kongeriget Marokko om visse aspekter af lufttrafik

(forelagt af Kommissionen)

BEGRUNDELSE

De internationale luftfartsforbindelser mellem medlemsstaterne og tredjelande har traditionelt været styret af bilaterale luftfartsaftaler mellem de pågældende medlemsstater og tredjelande, de dertil knyttede bilag og andre relevante bilaterale eller multilaterale aftaler.

Af dommene fra De Europæiske Fællesskabers Domstol i sagerne C-466/98, C-467/98, C-468/98, C-471/98, C-472/98, C-475/98 og C-476/98 fremgår det, at Fællesskabet har enekompetence på visse områder inden for international luftfart. Domstolen har desuden slået fast, at luftfartsselskaber fra Fællesskabet har ret til at udnytte etableringsfriheden i EF, herunder ret til markedsadgang uden forskelsbehandling.

De traditionelle udpegningsbestemmelser i medlemsstaternes bilaterale lufttrafikaftaler strider mod fællesskabsretten. De giver nemlig tredjelande ret til at afslå, tilbagekalde eller suspendere tilladelser eller godkendelser til et luftfartsselskab, som en medlemsstat nok har udpeget, men som ikke hovedsagelig ejes og effektivt kontrolleres af den pågældende medlemsstat eller statsborgere i denne. Det blev konkluderet, at dette var diskriminerende over for luftfartsselskaber fra Fællesskabet, der er etableret på en medlemsstats område, men ejes og kontrolleres af statsborgere i andre medlemsstater. Og det strider mod traktatens artikel 43, som sikrer statsborgere i en medlemsstat, der har benyttet sig af deres ret til frit at etablere sig, samme behandling i værtsmedlemsstaten som den, denne medlemsstats egne statsborgere nyder.

Efter Domstolens domme bemyndigede Rådet i juni 2003 Kommissionen til at indlede forhandlinger med tredjelande om en fællesskabsaftale, som skulle træde i stedet for visse bestemmelser i eksisterende bilaterale aftaler¹.

I overensstemmelse med mekanismerne og direktiverne i bilaget til Rådets afgørelse om at bemyndige Kommissionen til at indlede forhandlinger med tredjelande om en fællesskabsaftale, som skulle træde i stedet for visse bestemmelser i eksisterende bilaterale aftaler, har Kommissionen forhandlet sig frem til en aftale med Kongeriget Marokko om at erstatte visse bestemmelser i de eksisterende bilaterale lufttrafikaftaler mellem medlemsstater og Kongeriget Marokko. Artikel 2 i aftalen erstatter den traditionelle udpegningsbestemmelse med en bestemmelse om fællesskabsudpegningsret, således at alle luftfartsselskaber fra Fællesskabet kan udnytte deres frie etableringsret. Artikel 4 og 5 i aftalen omhandler to typer bestemmelser, der vedrører emner, der henhører under Fællesskabets kompetence. Artikel 4 omhandler beskatning af flybrændstof, der er blevet harmoniseret ved Rådets direktiv 2003/96/EF om omstrukturering af EF-bestemmelserne for beskatning af energiprodukter og elektricitet, særlig artikel 14, stk. 2. Artikel 5 (takster) løser konflikter mellem eksisterende bilaterale lufttrafikaftaler og Rådets forordning nr. 2409/92 om billetpriser og rater inden for luftfart, hvorefter luftfartsselskaber fra tredjelande ikke må være prisførende på flyruter, når transporten udelukkende finder sted inden for Fællesskabet.

Rådet anmodes om at godkende afgørelserne om undertegnelse og foreløbig anvendelse samt om indgåelse af aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Kongeriget Marokko om visse aspekter af lufttrafik og om at udpege de personer, der bemyndiges til at undertegne aftalen på Fællesskabets vegne.

¹ Rådets afgørelse 11323/03 af 5. juni 2003 (klassificeret dokument).

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om undertegnelse og foreløbig anvendelse af aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Kongeriget Marokko om visse aspekter af lufttrafik

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR -

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 80, stk. 2, sammenholdt med artikel 300, stk. 2, første afsnit, første punktum,

under henvisning til forslag fra Kommissionen², og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Rådet bemyndigede den 5. juni 2003 Kommissionen til at indlede forhandlinger med tredjelande om en fællesskabsaftale, som skulle træde i stedet for visse bestemmelser i eksisterende bilaterale aftaler.
- (2) På Fællesskabets vegne har Kommissionen forhandlet om en aftale med Kongeriget Marokko om visse aspekter af lufttrafik i overensstemmelse med de mekanismer og direktiver, der blev fastsat i bilaget til Rådets afgørelse om bemyndigelse af Kommissionen til at indlede forhandlinger med tredjelande om en fællesskabsaftale, som skulle træde i stedet for visse bestemmelser i eksisterende bilaterale aftaler.
- (3) Den aftale, Kommissionen har forhandlet sig frem til, bør undertegnes og anvendes foreløbigt med forbehold af senere indgåelse -

TRUFFET FØLGENDE AFGØRELSE:

Eneste artikel

1. Formanden for Rådet bemyndiges til at udpege den eller de personer, der på Fællesskabets vegne er beføjet til med forbehold af senere indgåelse at undertegne aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Kongeriget Marokko om visse aspekter af lufttrafik.
2. Indtil aftalen træder i kraft, anvendes den foreløbigt fra den første dag i måneden efter den dato, hvor parterne meddeler hinanden, at de i denne henseende nødvendige procedurer er afsluttet. Formanden for Rådet bemyndiges herved til at foranstalte den notifikation, der er omhandlet i aftalens artikel 8, stk. 2.

² EUT C [...] af [...], s. [...].

3. Teksten til aftalen er knyttet til denne afgørelse.

Udfærdiget i Bruxelles, den [...]

På Rådets vegne
Formand

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om indgåelse af aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Kongeriget Marokko om visse aspekter af lufttrafik

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR -

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 80, stk. 2, sammenholdt med artikel 300, stk. 2, første afsnit, første punktum, og artikel 300, stk. 3, første afsnit,

under henvisning til forslag fra Kommissionen³,

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet⁴, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Rådet bemyndigede den 5. juni 2003 Kommissionen til at indlede forhandlinger med tredjelande om en fællesskabsaftale, som skulle træde i stedet for visse bestemmelser i eksisterende bilaterale aftaler.
- (2) På Fællesskabets vegne har Kommissionen forhandlet om en aftale med Kongeriget Marokko om visse aspekter af lufttrafik i overensstemmelse med de mekanismer og direktiver, der blev fastsat i bilaget til Rådets afgørelse om bemyndigelse af Kommissionen til at indlede forhandlinger med tredjelande om en fællesskabsaftale, som skulle træde i stedet for visse bestemmelser i eksisterende bilaterale aftaler.
- (3) Aftalen blev i overensstemmelse med Rådets afgørelse ../.../EF af [...]⁵ undertegnet på Fællesskabets vegne den [...] med forbehold af senere indgåelse.
- (4) Aftalen bør godkendes -

TRUFFET FØLGENDE AFGØRELSE:

Artikel 1

1. Aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Kongeriget Marokko om visse aspekter af lufttrafik godkendes på Fællesskabets vegne.

³ EUT C [...] af [...], s. [...].

⁴ EUT C [...] af [...], s. [...].

⁵ EUT C [...] af [...], s. [...].

2. Teksten til aftalen er knyttet til denne afgørelse.

Artikel 2

Formanden for Rådet bemyndiges til at udpege den person, der er beføjet til at give den meddelelse, der er omhandlet i aftalens artikel 8, stk. 1.

Udfærdiget i Bruxelles, den [...]

*På Rådets vegne
Formand*

BILAG

AFTALE

mellem Det Europæiske Fællesskab og Kongeriget Marokko om visse aspekter af lufttrafik

DET EUROPÆISKE FÆLLESSKAB

på den ene side, og

KONGERIGET MAROKKO

på den anden side

(i det følgende benævnt "parterne"),

SOM KONSTATERER, at der er indgået bilaterale lufttrafikaftaler mellem flere af Det Europæiske Fællesskabs medlemsstater og Kongeriget Marokko med bestemmelser, der strider mod fællesskabsretten,

SOM KONSTATERER, at Det Europæiske Fællesskab har enekompetence på flere områder, der kan være omfattet af bilaterale lufttrafikaftaler mellem medlemsstater i Det Europæiske Fællesskab og tredjelande,

SOM KONSTATERER, at luftfartsselskaber, der er etableret i en medlemsstat, i henhold til EF's lovgivning har ret til uden forskelsbehandling at få adgang til luftruter mellem Det Europæiske Fællesskabs medlemsstater og tredjelande,

SOM HENVISER til de aftaler mellem Det Europæiske Fællesskab og visse tredjelande, der giver statsborgere i de pågældende lande mulighed for at erhverve ejendomsrettigheder i luftfartsselskaber, som der er udstedt licens til i overensstemmelse med EF's lovgivning,

SOM ERKENDER, at bestemmelser i de bilaterale lufttrafikaftaler mellem medlemsstater i Det Europæiske Fællesskab og Kongeriget Marokko, som strider mod EF-lovgivningen, skal bringes i fuld overensstemmelse med denne med det formål at tilvejebringe et forsvarligt regelgrundlag for lufttrafikken mellem Det Europæiske Fællesskab og Kongeriget Marokko og for at sikre kontinuiteten i denne trafik,

SOM KONSTATERER, at Det Europæiske Fællesskabs hensigt med disse forhandlinger ikke er at øge det samlede omfang af lufttrafikken mellem Det Europæiske Fællesskab og Kongeriget Marokko, at påvirke balancen mellem luftfartsselskaber fra Det Europæiske Fællesskab og luftfartsselskaber fra Kongeriget Marokko eller at forhandle om ændringer af de eksisterende bilaterale lufttrafikaftalers bestemmelser om trafikrettigheder -

ER BLEVET ENIGE OM FØLGENDE BESTEMMELSER:

Artikel 1
Generelle bestemmelser

1. I denne aftale forstås ved "medlemsstater" Det Europæiske Fællesskabs medlemsstater.
2. Når der i de enkelte aftaler, der er anført i bilag 1, henvises til statsborgere i den medlemsstat, der er part i den pågældende aftale, skal dette forstås således, at der henvises til statsborgere i Det Europæiske Fællesskabs medlemsstater.
3. Når der i de enkelte aftaler, der er anført i bilag 1, henvises til luftfartsselskaber fra den medlemsstat, der er part i den pågældende aftale, skal dette forstås således, at der henvises til luftfartsselskaber, som udpeges af den pågældende medlemsstat.

Artikel 2
Medlemsstaters udpegning af luftfartsselskaber

1. Bestemmelserne i stk. 2 og 3 går forud for de tilsvarende bestemmelser i de artikler, der er anført i bilag 2, punkt a) henholdsvis punkt b), med hensyn til den pågældende medlemsstats udpegning af et luftfartsselskab og Kongeriget Marokkos udstedelse af godkendelser og tilladelser til luftfartsselskabet henholdsvis afvisning, tilbagekaldelse, suspending og begrænsning af godkendelser og tilladelser til luftfartsselskabet.
2. Når Kongeriget Marokko modtager en udpegning fra en medlemsstat, udsteder den de relevante godkendelser og tilladelser med det mindst mulige tidsforbrug til procedurer, forudsat:
 - i. at luftfartsselskabet er etableret på den udpegende medlemsstats område i overensstemmelse med traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab og er i besiddelse af en fællesskabsretligt gyldig licens
 - ii. at den medlemsstat, der står for udstedelsen af "Air Operator's Certificate", udøver og opretholder en effektiv myndighedskontrol med luftfartsselskabet, og at den relevante luftfartsmyndighed er entydigt identificeret i udpegningen, og at
 - iii. at luftfartsselskabet ejes og vil forblive ejet - enten direkte eller i kraft af en ejermajoritet - af medlemsstater og/eller statsborgere i medlemsstater eller af andre stater, der er anført i bilag 3, og/eller statsborgere i disse andre stater, og at det til enhver tid er under disse staters og/eller statsborgeres effektive kontrol.
3. Kongeriget Marokko kan afvise, tilbagekalde, suspendere eller begrænse godkendelserne eller tilladelserne til et luftfartsselskab, som en medlemsstat har udpeget:

- i. hvis luftfartsselskabet ikke er etableret på den udpegende medlemsstats område i overensstemmelse med traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab eller ikke er i besiddelse af en fællesskabsretligt gyldig licens,
- ii. den medlemsstat, der står for udstedelsen af "Air Operator's Certificate", ikke udøver og opretholder en effektiv myndighedskontrol med luftfartsselskabet, eller den relevante luftfartsmyndighed ikke er entydigt identificeret i udpegningen, eller
- iii. hvis luftfartsselskabet ikke ejes og kontrolleres effektivt direkte eller i kraft af en ejermajoritet af medlemsstater og/eller statsborgere i medlemsstater eller af andre stater som anført i bilag 3 og/eller statsborgere i disse stater.

Kongeriget Marokko udøver sine rettigheder i henhold til dette stykke uden at forskelsbehandle luftfartsselskaber fra Fællesskabet på grundlag af nationalitet.

4. Bestemmelserne i stk. 5 og 6 går forud for de tilsvarende bestemmelser i de artikler, der er anført i bilag 2, punkt a), henholdsvis punkt b), med hensyn til Kongeriget Marokkos udpegning af et luftfartsselskab og den pågældende medlemsstats udstedelse af godkendelser og tilladelser til luftfartsselskabet henholdsvis afvisning, tilbagekaldelse, suspendering og begrænsning af godkendelser og tilladelser til luftfartsselskabet.
5. Når en medlemsstat modtager en udpegning fra Kongeriget Marokko, udsteder den pågældende medlemsstat de relevante godkendelser og tilladelser med det mindst mulige tidsforbrug til procedurer, forudsat:
 - i. at luftfartsselskabet er etableret på Kongeriget Marokkos område og besidder en gyldig licens eller andet tilsvarende dokument i overensstemmelse med den marokkanske lovgivning,
 - ii. at Kongeriget Marokko udøver og opretholder en effektiv myndighedskontrol med luftfartsselskabet, og at
 - iii. at luftfartsselskabet ejes og vil forblive ejet - enten direkte eller i kraft af en ejermajoritet - af Kongeriget Marokko og/eller statsborgere i Kongeriget Marokko eller af medlemsstaterne og/eller statsborgere i medlemsstaterne, og at det til enhver tid er under Kongeriget Marokkos og/eller statsborgere i Kongeriget Marokkos eller af medlemsstaternes og/eller statsborgere i medlemsstaternes effektive kontrol, medmindre den gældende aftale i bilag 1 indeholder mere favorable bestemmelser på området.
6. En medlemsstat kan afvise, tilbagekalde, suspendere eller begrænse godkendelserne eller tilladelserne til et luftfartsselskab, som Kongeriget Marokko har udpeget:
 - i. hvis luftfartsselskabet ikke er etableret på Kongeriget Marokkos område eller ikke besidder en gyldig licens i overensstemmelse med den marokkanske lovgivning,
 - ii. Kongeriget Marokko ikke udøver og opretholder en effektiv myndighedskontrol med luftfartsselskabet, eller

- iii. luftfartsselskabet ikke ejes - enten direkte eller i kraft af en ejermajoritet - af Kongeriget Marokko og/eller statsborgere i Kongeriget Marokko eller af medlemsstaterne og/eller statsborgere i medlemsstaterne, medmindre den gældende aftale i bilag 1 indeholder mere favorable bestemmelser på området.

Artikel 3

Rettigheder med hensyn til myndighedskontrol

1. Stk. 2 i denne artikel supplerer de artikler, der er anført i bilag 2, punkt c).
2. Når en medlemsstat har udpeget et luftfartsselskab, som en anden medlemsstat udøver og opretholder myndighedskontrol med, gælder Kongeriget Marokkos rettigheder efter sikkerhedsbestemmelserne i aftalen mellem den medlemsstat, der har udpeget luftfartsselskabet, og Kongeriget Marokko også for den pågældende anden medlemsstats vedtagelse, gennemførelse og opretholdelse af sikkerhedskrav og for det pågældende luftfartsselskabs driftstilladelse.

Artikel 4

Beskatning af flybrændstof

1. Stk. 2 i denne artikel supplerer de tilsvarende bestemmelser i de artikler, der er anført i bilag 2, punkt d).
2. Uanset eventuelle andre bestemmelser om det modsatte er intet i de aftaler, der er anført i bilag 2, punkt d), til hinder for, at medlemsstaterne uden forskelsbehandling kan opkræve enhver form for skatter, afgifter eller gebyrer på brændstof, der på deres område leveres til brug i et luftfartøj, der tilhører et luftfartsselskab udpeget af Kongeriget Marokko, og som beflyver en rute mellem et punkt i den pågældende medlemsstats område og et andet punkt i denne eller en anden medlemsstats område.

Artikel 5

Priser

1. Stk. 2 i denne artikel supplerer de artikler, der er anført i bilag 2, punkt e).
2. Det eller de luftfartsselskaber, der udpeges af Kongeriget Marokko i henhold til en aftale, jf. bilag 1, som indeholder en af de bestemmelser, der er anført i bilag 2, punkt e), opkræver takster for transport, som udelukkende finder sted inden for Det Europæiske Fællesskabs område, i overensstemmelse med Det Europæiske Fællesskabs lovgivning.
3. Det eller de luftfartsselskaber, der udpeges af medlemsstaterne i henhold til en aftale, jf. bilag 1, som indeholder en af de bestemmelser, der er anført i bilag 2, punkt e), opkræver takster for transport, som udelukkende finder sted inden for Kongeriget Marokkos område, i overensstemmelse med den marokkanske lovgivning.

*Artikel 6
Bilag til aftalen*

De bilag, der er knyttet til denne aftale, udgør en integrerende del heraf.

*Artikel 7
Revision eller ændring*

Parterne kan efter fælles overenskomst til enhver tid revidere eller ændre denne aftale.

*Artikel 8
Ikrafttræden og foreløbig anvendelse*

1. Denne aftale træder i kraft på den dag, hvor begge parter skriftligt har meddelt hinanden, at de har afsluttet de interne procedurer, som er nødvendige for aftalens ikrafttrædelse.
2. Uanset stk. 1 er parterne enige om at anvende aftalen foreløbigt fra den første dag i måneden efter den dato, hvor parterne meddeler hinanden, at de i denne henseende nødvendige procedurer er afsluttet.
3. Aftaler og andre arrangementer mellem medlemsstaterne og Kongeriget Marokko, som på datoen for denne aftales undertegnelse endnu ikke var trådt i kraft, og som ikke finder foreløbig anvendelse, er anført i bilag 1, punkt b). Denne aftale finder anvendelse på alle sådanne aftaler og arrangementer, fra de træder i kraft eller finder foreløbig anvendelse.

*Artikel 9
Opsigelse*

1. Hvis en aftale, der er anført i bilag 1, ophører, ophører samtidig alle nærværende aftales bestemmelser vedrørende den pågældende aftale.
2. Hvis alle de aftaler, der er anført i bilag 1, ophører, ophører nærværende aftale samtidig.

TIL BEKRÆFTELSE HERAF har undertegnede befuldmægtigede underskrevet denne aftale.

Udfærdiget i [...] den [...] i to eksemplarer på dansk, engelsk, estisk, finsk, fransk, græsk, italiensk, lettisk, litauisk, maltesisk, nederlandsk, polsk, portugisisk, slovakisk, slovensk, spansk, svensk, tjekkisk, tysk, ungarsk og [*arabisk/fransk*]. I tilfælde af uoverensstemmelse går den franske tekst forud for de andre sprogudgaver.

FOR DET EUROPÆISKE FÆLLESSKAB: FOR KONGERIGET MAROKKO:

a) Bilaterale lufttrafikaftaler mellem Kongeriget Marokko og medlemsstater i Det Europæiske Fællesskab, som på tidspunktet for denne aftales undertegnelse er indgået, undertegnet og/eller anvendes foreløbigt.

- Aftale mellem **Kongeriget Belgiens regering og Hans Majestæt Kongen af Marokkos regering** om lufttransport udfærdiget i Rabat den 20. januar 1958, i det følgende - dvs. bilag 2 - benævnt "aftalen Marokko-Belgien".

Suppleret ved noteudveksling af 20. januar 1958.

Senest ændret ved aftalememorandummet udfærdiget i Rabat den 11. juni 2002.

- Aftale mellem **Den Socialistiske Republik Tjekkoslavakiets regering og Hans Majestæt Kongen af Marokkos regering** om lufttransport udfærdiget i Rabat den 8. maj 1961 og stadfæstet af Den Tjekkiske Republik, i det følgende - dvs. bilag 2 - benævnt "aftalen Marokko-Tjekkiet".
- Overenskomst mellem **Kongeriget Danmarks regering og Kongeriget Marokkos regering** om lufttrafik udfærdiget i Rabat den 14. november 1977, i det følgende - dvs. bilag 2 - benævnt "aftalen Marokko-Danmark".
- Suppleret ved noteudveksling af 14. november 1977.
- Aftale mellem **Forbundsrepublikken Tyskland og Kongeriget Marokko** vedrørende lufttransport udfærdiget i Bonn den 12. oktober 1961, i det følgende - dvs. bilag 2 - benævnt "aftalen Marokko-Tyskland".
- Ændret ved aftalememorandummet udfærdiget i Bonn den 12. december 1991.

Ændret ved noteudveksling af 9. april 1997 og 16. februar 1998.

Senest ændret ved aftalememorandummet udfærdiget i Rabat den 15. juli 1998.

- Aftale mellem **Den Helleniske Republiks regering og Kongeriget Marokkos regering** om lufttransport udfærdiget i Athen den 6. oktober 1998, i det følgende - dvs. bilag 2 - benævnt "aftalen Marokko-Grækenland".
- Sammenholdes med aftalememorandummet udfærdiget i Athen den 6. oktober 1998.
- Aftale mellem **Spaniens regering og Kongeriget Marokkos regering** om lufttransport udfærdiget i Madrid den 7. juli 1970, i det følgende - dvs. bilag 2 - benævnt "aftalen Marokko-Spanien".

Senest suppleret ved brevveksling af 12. august 2003 og 25. august 2003.

- Aftale mellem **Den Franske Republiks regering og Hans Majestæt Kongen af Marokkos regering** om lufttransport udfærdiget i Rabat den 25. oktober 1957, i det følgende - dvs. bilag 2 - benævnt "aftalen Marokko-Frankrig".

- Aftale mellem **Den Italienske Republiks regering og Hans Majestæt Kongen af Marokkos regering** om lufttransport udfærdiget i Rom den 8. juli 1967, i det følgende - dvs. bilag 2 - benævnt "aftalen Marokko-Italien".

Ændret ved aftalememorandummet udfærdiget i Rom den 13. juli 2000.

Senest ændret ved noteudveksling af 17. oktober 2001 og 3. januar 2002.

- Aftale mellem **Republikken Litauens regering og Kongeriget Marokkos regering** om lufttransport udfærdiget i Warszawa den 19. maj 1999, i det følgende - dvs. bilag 2 - benævnt "aftalen Marokko-Letland".
- Aftale mellem **Storhertugdømmet Luxembourgs regering og Hans Majestæt Kongen af Marokkos regering** om lufttransport udfærdiget i Bonn den 5. juli 1961, i det følgende - dvs. bilag 2 - benævnt "aftalen Marokko-Luxembourg".
- Aftale mellem **Folkerepublikken Ungarn og Kongeriget Marokko** om lufttransport udfærdiget i Rabat den 21. marts 1967, i det følgende - dvs. bilag 2 - benævnt "aftalen Marokko-Ungarn".
- Aftale mellem **Republikken Maltas regering og Hans Majestæt Kongen af Marokkos regering** om lufttransport udfærdiget i Rabat den 26. maj 1983, i det følgende - dvs. bilag 2 - benævnt "aftalen Marokko-Malta".
- Aftale mellem **Hendes Majestæt Dronningen af Nederlandenes regering og Hans Majestæt Kongen af Marokkos regering** om lufttransport udfærdiget i Rabat den 20. maj 1959, i det følgende - dvs. bilag 2 - benævnt "aftalen Marokko-Nederlandene".
- Aftale mellem **Forbundsrepublikken Østrigs regering og Kongeriget Marokkos regering** om lufttransport udfærdiget i Rabat den 27. februar 2002, i det følgende - dvs. bilag 2 - benævnt "aftalen Marokko-Østrig".
- Aftale mellem **Folkerepublikken Polens regering og Kongeriget Marokkos regering** om lufttransport udfærdiget i Rabat den 29. november 1969, i det følgende - dvs. bilag 2 - benævnt "aftalen Marokko-Polen".
- Aftale mellem **Portugal og Kongeriget Marokko** om lufttransport udfærdiget i Rabat den 3. april 1958, i det følgende - dvs. bilag 2 - benævnt "aftalen Marokko-Portugal".

Suppleret ved referatet udfærdiget i Lissabon den 19. december 1975.

Senest suppleret ved referatet udfærdiget i Lissabon den 17. november 2003.

- Overenskomst mellem **Kongeriget Sveriges regering og Kongeriget Marokkos regering** om lufttransport udfærdiget i Rabat den 14. november 1977, i det følgende - dvs. bilag 2 - benævnt "aftalen Marokko-Sverige".

Suppleret ved noteudveksling af 14. november 1977.

- Aftale mellem **regeringen for Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland og Kongeriget Marokkos regering** om lufttransport udfærdiget i London den 22. oktober 1965, i det følgende - dvs. bilag 2 - benævnt "aftalen Marokko-UK".

Ændret ved noteudveksling af 10. og 14. oktober 1968.

Ændret ved referatet udfærdiget i London den 14. marts 1997.

Ændret ved referatet udfærdiget i Rabat den 17. oktober 1997.

b) Lufttrafiktafaler og andre arrangementer mellem Kongeriget Marokko og medlemsstater i Det Europæiske Fællesskab, der er paraferet eller undertegnet, men som på tidspunktet for denne aftales undertegnelse endnu ikke er trådt i kraft, og som ikke anvendes foreløbigt

- Aftale mellem **Kongeriget Nederlandenes regering og Kongeriget Marokkos regering** om lufttransport, der er vedlagt som bilag 1 til aftalememorandummet udfærdiget i Haag den 20. juni 2001, i det følgende - dvs. bilag 2 - benævnt "den paraferede aftale Marokko-Nederlandene".

Liste over artikler i de i bilag 1 anførte aftaler, som der henvises til i denne aftales artikel 2-5

a) Medlemsstaters udpegning af luftfartsselskaber

- Artikel 18 i aftalen Marokko-Belgien
- Artikel 13 i aftalen Marokko-Tjekkiet
- Artikel 3 i aftalen Marokko-Danmark
- Artikel 3 i aftalen Marokko-Tyskland
- Artikel 3 i aftalen Marokko-Grækenland
- Artikel 3 i aftalen Marokko-Spanien
- Artikel 12 i aftalen Marokko-Frankrig
- Artikel 14 i aftalen Marokko-Italien
- Artikel 3 i aftalen Marokko-Letland
- Artikel 14 i aftalen Marokko-Luxembourg
- Artikel 3 i aftalen Marokko-Ungarn
- Artikel 16 i aftalen Marokko-Malta
- Artikel 17 i aftalen Marokko-Nederlandene
- Artikel 3 i den paraferede aftale Marokko-Nederlandene
- Artikel 3 i aftalen Marokko-Østrig
- Artikel 7 i aftalen Marokko-Polen
- Artikel 13 i aftalen Marokko-Portugal
- Artikel 3 i aftalen Marokko-Sverige
- Artikel 3 i aftalen Marokko-UK.

b) Afvisning, tilbagekaldelse, suspendering og begrænsning af godkendelser og tilladelser

- Artikel 5 i aftalen Marokko-Belgien
- Artikel 7 i aftalen Marokko-Tjekkiet
- Artikel 4 i aftalen Marokko-Danmark

- Artikel 4 i aftalen Marokko-Tyskland
- Artikel 4 i aftalen Marokko-Grækenland
- Artikel 4 i aftalen Marokko-Spanien
- Artikel 6 i aftalen Marokko-Frankrig
- Artikel 7 i aftalen Marokko-Italien
- Artikel 4 i aftalen Marokko-Letland
- Artikel 7 i aftalen Marokko-Luxembourg
- Artikel 8 i aftalen Marokko-Ungarn
- Artikel 9 i aftalen Marokko-Malta
- Artikel 4 i aftalen Marokko-Nederlandene
- Artikel 4 i den paraferede aftale Marokko-Nederlandene
- Artikel 4 i aftalen Marokko-Østrig
- Artikel 8 i aftalen Marokko-Polen
- Artikel 6 i aftalen Marokko-Portugal
- Artikel 4 i aftalen Marokko-Sverige
- Artikel 4 i aftalen Marokko-UK.

c) Myndighedskontrol

- Artikel 9a i aftalen Marokko-Tyskland
- Artikel 7 i aftalen Marokko-Grækenland
- Artikel 5bis i aftalen Marokko-Italien
- Artikel 5 i aftalen Marokko-Luxembourg
- Artikel 6 i aftalen Marokko-Ungarn
- Artikel 17 i den paraferede aftale Marokko-Nederlandene.

d) Beskatning af flybrændstof

- Artikel 7 i aftalen Marokko-Belgien
- Artikel 3 i aftalen Marokko-Tjekkiet
- Artikel 6 i aftalen Marokko-Danmark

- Artikel 6 i aftalen Marokko-Tyskland
- Artikel 10 i aftalen Marokko-Grækenland
- Artikel 5 i aftalen Marokko-Spanien
- Artikel 3 i aftalen Marokko-Frankrig
- Artikel 3 i aftalen Marokko-Italien
- Artikel 14 i aftalen Marokko-Letland
- Artikel 3 i aftalen Marokko-Luxembourg
- Artikel 4 i aftalen Marokko-Ungarn
- Artikel 3 i aftalen Marokko-Malta
- Artikel 6 i aftalen Marokko-Nederlandene
- Artikel 10 i den paraferede aftale Marokko-Nederlandene
- Artikel 9 i aftalen Marokko-Østrig
- Artikel 3 i aftalen Marokko-Polen
- Artikel 3 i aftalen Marokko-Portugal
- Artikel 6 i aftalen Marokko-Sverige
- Artikel 5 i aftalen Marokko-UK.

e) Transporttakster for strækninger inden for Det Europæiske Fællesskab

- Artikel 19 i aftalen Marokko-Belgien
- Artikel 19 i aftalen Marokko-Tjekkiet
- Artikel 9 i aftalen Marokko-Danmark
- Artikel 9 i aftalen Marokko-Tyskland
- Artikel 13 i aftalen Marokko-Grækenland
- Artikel 11 i aftalen Marokko-Spanien
- Artikel 17 i aftalen Marokko-Frankrig
- Artikel 20 i aftalen Marokko-Italien
- Artikel 10 i aftalen Marokko-Letland
- Artikel 20 i aftalen Marokko-Luxembourg

- Artikel 17 i aftalen Marokko-Ungarn
- Artikel 19 i aftalen Marokko-Malta
- Artikel 18 i aftalen Marokko-Nederlandene
- Artikel 6 i den paraferede aftale Marokko-Nederlandene
- Artikel 13 i aftalen Marokko-Østrig
- Artikel 19 i aftalen Marokko-Polen
- Artikel 18 i aftalen Marokko-Portugal
- Artikel 9 i aftalen Marokko-Sverige
- Artikel 9 i aftalen Marokko-UK.

Liste over andre stater, som der henvises til i denne aftales artikel 2

- a) Republikken Island** (i medfør af aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde)
- b) Fyrstendømmet Liechtenstein** (i medfør af aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde)
- c) Kongeriget Norge** (i medfør af aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde)
- d) Det Schweiziske Forbund** (i medfør af aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund om lufttransport)